

Sayılar, fiyatlar ve saat

Kudüs ve Ramallah'ta konuşulduğu gibi 1000'e kadar say, fiyat etiketi oku, sebze pazarında pazarlık et ve saati söyle. Her sayıyı yüksek sesle söyle; sayılar ancak ağzın onları tanıyınca akılda kalır.

AD _____

TARİH _____

A. 0'DAN 10'A SAYILAR

BUNLARI EZBERLE. GERİ KALAN HER ŞEY BUNLARDAN KURULUR.

٠ صفر sifr 0	١ واحد wahad 1	٢ تنين tnein 2	٣ ثلاثة tlate 3	٤ أربعة arba'a 4	٥ خمسة khamse 5	٦ ستة sitte 6	٧ سبعة sab'a 7	٨ ثمانية tamanye 8	٩ تسعة tis'a 9	١٠ عشرة 'ashara 10
-----------------------	-------------------------	-------------------------	--------------------------	---------------------------	--------------------------	------------------------	-------------------------	-----------------------------	-------------------------	-----------------------------

B. 11-19, ONLAR, YÜZLER, BİNLER

11-19 · HEPSİ -A'SH İLE BİTER (İSİMDEN ÖNCE -A'SHAR)

١١ حدهش ihda'sh	١٢ اتنעش itna'sh	١٣ ثلثعش tlatta'sh	١٤ أربععش arba'-ta'sh	١٥ خمسةعش khamse-ta'sh	١٦ ستعش sitta'sh	١٧ سبعةعش saba'-ta'sh	١٨ ثمانعش taman-ta'sh	١٩ تسعةعش tisa'ta'sh
-----------------------	------------------------	--------------------------	-----------------------------	------------------------------	------------------------	-----------------------------	-----------------------------	----------------------------

ONLAR · HEPSİ -İN İLE BİTER

٢٠ عشرين 'ishrin	٣٠ ثلاثين tlatin	٤٠ أربعين arba'in	٥٠ خمسين khamsin	٦٠ ستين sittin	٧٠ سبعين sab'in	٨٠ ثمانين tamanin	٩٠ تسعين tis'in
------------------------	------------------------	-------------------------	------------------------	----------------------	-----------------------	-------------------------	-----------------------

YÜZLER · KISA SAYI + MİYYE

١٠٠ مية miyye	٢٠٠ ميتين mitein	٣٠٠ تلتمية tlatmiyye	٤٠٠ أربعمية arba'-miyye	٥٠٠ خمسمية khamse-miyye	٦٠٠ ستمية sittmiyye	٧٠٠ سبعمية saba'-miyye	٨٠٠ تمنمية taman-miyye	٩٠٠ تسعمية tisa'-miyye
---------------------	------------------------	----------------------------	-------------------------------	-------------------------------	---------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------

BİNLER

١٠٠٠ ألف alf	٢٠٠٠ ألفين alfein	٣٠٠٠ ثلاث آلاف tlatt alaf	١٠٠٠٠ عشرت آلاف 'ashart alaf
--------------------	-------------------------	---------------------------------	------------------------------------

SAYILARI BİRLEŞTİRME

KURAL

ÖRNEKLER

Önce birler

21 «bir ve yirmi»dir: birler + w- (ve) + onlar.

wahad w-'ishrin (21) · khamse w-tlatin (35) · tis'a w-tis'in (99)

Yüzler ve binler	Önce en büyük parça, sonra gerisi, her biri w- ile bağlanır.	miyye w-khamse (105) · mitein w-arba'a w-'ishrin (224) · alfein w-sitte w-'ishrin (2026)
İsimden önce miyye	«yüz şekel» miyye shekel değil, mit shekel'dir. Yalnızca bu kelime değişir.	mit shekel (100 Şekel) · mit sane (100 yıl)

Rakamları oku, sayıları Filistinliler gibi söyle

- Gazeteler, tabelalar ve birçok fiyat etiketi şu rakamları kullanır: • ١ ٢ ٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨ ٩. Telefonlar, fişler ve marketler çoğu zaman 0-9 kullanır, ikisini de öğren. Rakamlar bizimki gibi **soldan sağa** yazılır: ٢٥ 25'tir. İki tuzak: ٦٧'ye benzer ama 6'dır; • bir nokta, ٥ küçük bir dairedir.
- Fasih Arapçadaki peltek «th» (ث) sesi t olur: **tlate**, selase değil; **tnein**, isnan değil; **tamanye**, semaniye değil. Sondaki -a da -e olur: **khamse**, **sitte**, **miyye** (ama 'den sonra **arba'a**, **tis'a**). kh hırıltılı h'dir, Almanca «Bach» gibi.

C. SAYMA KURALI

HERKESİN YANILDIĞI TEK GRAMER KONUSU

Sayıdan sonraki isim biçim değiştirir. Dört durum var ve pazarda dördüne de ihtiyacın olacak.

SAYI	NE OLUR?	ÖRNEKLER
1	Tekil isim, ardından wahad (f: wahde).	واحد ktab wahad · ساعة وحدة sa'a wahde
2	«tnein» yok. İsme ikilik eki -ein eklenir.	كتابين ktabein · يومين yomein · ساعتين sa'tein
3-10	Kısa sayı + çoğul . Kısa biçimler: tlat, arba', khams, sitt, saba', taman, tisa', 'ashar. Ünlüyle başlayan çoğuldan önce araya bir t- girer.	ثلاث tlat kutub · خمس تيام khams tiyyam · عشر 'ashar sa'at
11 ve üstü	Sayı + yine tekil , Türkçedeki gibi. 11-19 isimden önce -ar alır.	حده عشر ihda'shar ktab · عشرين يوم 'ishrin yom · مئة ساعة mit sa'a
Sipariş ve para	İçecek, yemek ve şekerde tam sayı + tekil kalır, 3-10 için bile.	ثلاثة شاي tlate shai · تنين قهوة tnein 'ahwe (iki kahve) · خمسة شيكل khamse shekel

Alıştırma 1 Kaç tane? Sayma kuralını uygula

-- / 6

Arapçasını Latin harfleriyle yaz. Önce düşün: tekil mi, ikil mi, çoğul mu, sipariş mi? ktab kitap · yom gün (çoğ. iyyam) · sa'a saat

1 3 kitap _____	2 2 gün _____	3 12 saat _____
4 5 gün _____	5 1 saat _____	6 2 kahve (sipariş) _____

D. FİYATLAR VE PARA

TÜRKÇE	ARAPÇA	OKUNUŞU
Bu ne kadar?	قديش هادا؟	'addeish hada? ayrıca: bikam hada?
Kilosu ne kadar?	قديش الكيلو؟	'addeish el-kilo?
Şekel	شيكل	shekel beş şekel: khamse shekel
Yarım şekel · dinar	نص شيكل · دينار	nuss shekel · dinar dinar kira ve büyük fiyatlarda kullanılır
Çok pahalı!	غالي كثير!	ghali ktir!
Ucuz	رخيص	rkhis
İndirim var mı?	في خصم؟	fi khasm?
Son fiyat?	آخر سعر؟	akher si'r?
... olsun (fiyatı indir)	خليها ب...	khalliha b- ...
Bende sadece ... var	معي ... بس	ma'i ... bass
Para üstü · bozuk para	الباقى · فراطة	el-ba'i · frata
Bir kilo domates istiyorum	بدي كيلو بندورة	biddi kilo bandora

Fiyatları duyacağın şekliyle

- **b-** «-e, -den» anlamındadır: **el-kilo b-'ashara** (kilosu on), **el-wahde b-tlate** (tanesi üç). Bağlam açıksa «shekel» çoğu zaman söylenmez.
- Yarım ve çeyrek her yerde: **nuss kilo** (yarım kilo), **rub' kilo**, **kilo w-nuss** (1,5 kilo), **'ashara w-nuss** (10,50). Banknotlar: 20, 50, 100, 200 şekel; madenî paralar: 1, 2, 5, 10.

RAMALLAH'TA PAZARDA

İKİ KEZ OKU, HER ROLDE BİR KEZ

Nour	صباح الخير. قديش كيلو البندورة؟	sabah el-kheir. 'addeish kilo el-bandora? Günaydın. Domatesin kilosu ne kadar?
Satıcı	صباح النور. الكيلو بثمانية شيكل.	sabah en-nur. el-kilo b-tamanye shekel. Günaydın. Kilosu sekiz şekel.
Nour	ثمانية؟ غالي كثير!	tamanye? ghali ktir! Sekiz mi? Çok pahalı!

Satıcı	هادي بندورة بلدية يا ست.	hadi bandora baladiyye ya sitt. Bunlar yerli domates, hanımefendi.
Nour	خليها بستة وأنا باخد تنين كيلو.	khalliha b-sitte w-ana bakhud tnein kilo. Altı olsun, iki kilo alayım.
Satıcı	ماشي، عشانك. اتنعش شيكل.	mashi, 'ashanik. itna' sh shekel. Tamam, senin hatırına. On iki şekel.
Nour	تفضل عشرين.	tfaddal 'ishrin. Buyur, yirmi.
Satıcı	وهاي الباقي، تمانية. يسلمو!	w-hai el-ba'i, tamanye. yislamu! Bu da para üstü, sekiz. Sağ ol!

E. SAAT VE GÜNLER

GEÇE W- İLE, KALA İLLA İLE

قديش الساعة؟ 'addeish es-sa'a? saat kaç?	الساعة ثلاثة es-sa'a tlate 3:00	الساعة وحدة es-sa'a wahde 1:00 (dişil!)	ثلاثة وخمسة tlate w-khamse 3:05	ثلاثة وعشرة tlate w-'ashara 3:10
ثلاثة وربع tlate w-rub' 3:15 (çeyrek)	ثلاثة وتلت tlate w-tult 3:20 (üçte bir)	ثلاثة ونص tlate w-nuss 3:30 (buçuk)	أربعة إلا تلت arba'a illa tult 3:40 (dörde 20 var)	أربعة إلا ربع arba'a illa rub' 3:45
الصبح es-subh sabah	الظهر ed-duhr öğlen	بعد الظهر ba'd ed-duhr öğleden sonra	بالليل bil-leil gece	هلاً hala' şimdi (ayrıca hassa)
GÜNLER VE ZAMAN KELİMELERİ				
السبت es-sabt cumartesi	الأحد el-ahad pazar	الاثنين el-itnein pazartesi	الثلاثاء et-talata salı	الأربعاء el-arba'a çarşamba
الخميس el-khamis perşembe	الجمعة ej-jum'a cuma	مبارح imbareh dün	اليوم el-yom bugün	بكرة bukra yarın

Alıştırma 2 Bir sayıyı yazmanın üç yolu

-- / 8

Her satırda eksik iki biçimi doldur: bizim rakamlar, Arap rakamları ve kelime.

RAKAM	ARAPÇA	KELİME	RAKAM	ARAPÇA	KELİME
1 7		٧	2		١٥
3		٢٣	4 40		
5		٩٨	6 100		
7		mitein w-khamsin	8 2026		

Alıştırma 3 Fiyat etiketlerini oku

-- / 12

Kudüs Eski Şehir'den altı etiket. Ürünün ne olduğunu Türkçe yaz, fiyatı Arapça söyle, sonra kelimeyle yaz. Bütün fiyatlar şekel (شيكل).

كعك ٥ شيكل FİYAT (KELİMEYLE)	TÜRKÇE	فلافل ٧ شيكل FİYAT (KELİMEYLE)	TÜRKÇE	قهوة ٨ شيكل FİYAT (KELİMEYLE)	TÜRKÇE
كنافة ٢٠ شيكل FİYAT (KELİMEYLE)	TÜRKÇE	زيت زيتون ٤٥ شيكل FİYAT (KELİMEYLE)	TÜRKÇE	مي ٣ شيكل FİYAT (KELİMEYLE)	TÜRKÇE

Alıştırma 4 Saat kaç?

-- / 6

Her saatin altına saati Filistin Arapçasıyla yaz. Her cevaba **es-sa'a** ile başla.

Alıştırma 5 Pazarlık et! İki kişilik rol oyunu

İKİLİ ÇALIŞMA

Biriniz satıcı, biriniz alıcı. Sadece Arapça sayılar serbest. Bütçeyi aşmadan listedeki her şeyi al, sonra rolleri değiştirip tekrar oynayın. Satıcı son sütunu gizli tutar.

Satıcı kartı · البيع				Alıcı kartı · الزبون	
İstenen fiyattan başla. Asla en düşük fiyatının altına inme. İşe yarar cümleler: hadi baladi! · akher si'r ... · 'ashanak ...				Bütçen: 65 şekel . Her ürünün fiyatını sor, itiraz et, teklif ver, anlaş, öde ve para üstünü kontrol et.	
ÜRÜN	BİRİM	İSTENEN (ŞEKEL)	EN DÜŞÜK (GİZLİ)	ALİŞVERİŞ LİSTESİ	ANLAŞILAN FİYAT
بندورة bandora	kilo	10	6	2 kilo domates (tnein kilo bandora)	_____
تين tin	kilo	25	18	1 kilo incir (kilo tin)	_____
برتقان burt'an	kilo	8	5	1 kilo portakal (kilo burt'an)	_____
زيتون zeitun	kilo	30	20	1 kilo zeytin (kilo zeitun)	_____
				Toplam (en fazla 65)	_____

Alıştırma 6 Sesli matematik

__ / 6

Her işlemi çöz, cevabı Arap rakamlarıyla yaz, sonra işlemin tamamını Arapça söyle: **za'id** (+), **na'is** (-), **darb** (×), **bisawi** (=). Örnek: tlate za'id arba'a bisawi sab'a.

$$\begin{array}{lll}
 ٣ + ٤ = \underline{\hspace{2cm}} & ١٠ - ٢ = \underline{\hspace{2cm}} & ٥ \times ٣ = \underline{\hspace{2cm}} \\
 ٢٠ + ٣٠ = \underline{\hspace{2cm}} & ١٠٠ - ٢٥ = \underline{\hspace{2cm}} & ١٢ + ٩ = \underline{\hspace{2cm}}
 \end{array}$$

Bitti mi? Konuşma kontrolü

- ☐ O'dan 20'ye ve onar onar 100'e kadar bakmadan yüksek sesle saydım.
- ☐ Pazar diyalogunu iki rolde de okudum.
- ☐ Bir kez alıcı, bir kez satıcı olarak, sadece Arapça sayılarla pazarlık ettim.

Cevap anahtarı

Öğretmenler ve tek başına çalışanlar için. Kağıdı sınıfta dağıtmadan önce bu sayfayı ayır.

Alıştırma 1 1 tlat kutub · 2 yomein · 3 itna' shar sa'a · 4 khams tiyyam · 5 sa'a wahde · 6 tnein 'ahwe

Alıştırma 2 1 sab'a · 2 15, khamsta' sh · 3 23, tlate w-'ishrin · 4 ٤٠, arba'in · 5 98, tamanye w-tis'in · 6 ١٠٠, miyye · 7 250, ٢٥٠ · 8 ٢٠٢٦, alfein w-sitte w-'ishrin

Alıştırma 3 susamlı halka (ka'k, simide benzer), khamse shekel · falafel, sab'a shekel · kahve, tamanye shekel · künefe, 'ishrin shekel · zeytinyağı, khamse w-arba'in shekel · su, tlate shekel

Alıştırma 4 1 es-sa'a tlate · 2 es-sa'a sab'a w-nuss · 3 es-sa'a 'ashara w-rub' · 4 es-sa'a khamse illa rub' · 5 es-sa'a wahde · 6 es-sa'a tis'a w-tult

Alıştırma 5 Açık uçlu. Satıcı en düşük sütunun altına inemez (6 · 18 · 5 · 20). En düşük fiyatlarla liste 55 shekel, istenen fiyatlarla 83 shekel tutar; alıcı 65 veya altında kalmak için pazarlık etmek zorunda.

Alıştırma 6 ٧ tlate za'id arba'a bisawi sab'a · ٨ 'ashara na'is tnein bisawi tamanye · ١٥ khamse darb tlate bisawi khamsta' sh · ٥٠ 'ishrin za'id tlatin bisawi khamzin · ٧٥ miyye na'is khamse w-'ishrin bisawi khamse w-sab'in · ٢١ itna' sh za'id tis'a bisawi wahad w-'ishrin

ÖĞRETMEN NOTLARI

- Süre: kağıdın tamamı için 45-60 dakika. Kısa sürüm: A bölümü, sayma kuralı ve pazarlık oyunu (30 dakika).
- C bölümü bu kağıdın gramer konusudur. Sınıftaki gerçek nesnelerle çalıştırın: bir kalem, iki kalem, üç kalem, on bir kalem ('alam wahad, 'alamein, tlat i'lam, ihda' shar 'alam). Türk öğrencilere 3-10 arasında çoğulun şart olduğunu vurgulayın, Türkçede «üç kalemler» denmez. Levanten'e özgü iki ekleme: ünlüden önce bağlayıcı t- (khams tiyyam) ve isimden önce -a' shar (ihda' shar ktab).
- Öğrenciler Filistin'de hem 0-9'u hem Arap rakamlarını görecek. Tahtaya Arap rakamlarıyla birkaç fiyat yazın ve hızlı okutun.
- Alıştırma 5 dersin merkezidir. Sadece Arapça sayılarda ısrar edin ve çiftler iki kez oynasın ki iki rol de oynansın. 65 veya altında bitiren alıcı kazanır.
- Bölgesel biçimler: köylerde ق için k duyulur (kaddeish, kahwe) ve birçok kişi «şimdi» için hala' yerine hassa der. Para çoğu zaman tam sayıyla söylenir: khams shawakel yerine khamse shekel; ikisi de anlaşılır.

SONRAKİ ÇALIŞMA KAĞIDI

Çalışma kağıdı 3: Zamirler, sorular ve «bende var». Ben ve sen, benim ve senin, 'indi ve soru kelimeleri shu, wein, emta, leish, min, kif ve 'addeish. Ücretsiz: yallahspeak.com/tr/worksheets/filistin-arapcası.

Fiyatları ve saatleri Filistin Arapçasıyla cevap veren ve sayılarını kelime kelime düzelten bir yapay zekâ esnafla çalışmak için Yallah Speak uygulamasını dene (başlamak ücretsiz, iOS ve Android).